

НОВИ САД - На данашњи дан 1941. године Анте Павелић, поглавар такозване Независне Државе Хрватске - нацистичке творевине настале у Другом светском рату - издао је закон о расној припадности, чиме су у усташкој Хрватској легализовани прогони и убијање Срба, Јевреја и других, који су имали невероватно суров и зверски облик.

Данас је четвртак, 30. април, 120. дан 2026. До краја године има 245 дана.

313 - Римски цар Константин I Велики признао је - Миланским едиктом - слободу исповедања Хришћанства у Римском царству.

1563 - Краљ Шарл IX протерао је Јевреје из Француске.

1777 - Рођен је немачки математичар, физичар и астроном Карл Фридрих Гаус, оснивач

чувене математичке школе и директор опсерваторије у Гетингену. Пронашао је низ метода у теорији бројева, алгебри, геометрији, анализи, астрономији, теорији површи и вишој геодезији. Отворио је нову етапу у развоју диференцијалне геометрије и поставио нове темеље небеске механике и астрономије. Конструисао је геодетски инструмент хелиотроп. Више математичких појмова названо је његовим именом - Гаусов алгоритам, Гаусова константа, Гаусова кривина, Гаус-Кригјева пројекција. Јединица за магнетну индукцију названа је "гаус" (ознака Gs), али се сада, у част српског научника Николе Тесле, у Међународном систему јединица користи ознака "тесла" (скраћено Т). Дела: "Disquisitiones arithmeticae supra superficies curvas", "Theoria motus corporum coelestium".

1789 - Џорџ Вашингтон положио је заклетву као први председник САД.

1803 - САД су од Наполеона Бонапарте, тада "доживотног конзула" Француске, који је био у новчаним неприликама, за 15 милиона долара купиле Луизијану. Истог дана 1812. Луизијана је постала 18 савезна држава САД. Територија Луизијане која је купљена од Француске 1803. обухватала је простор више садашњих савезних држава САД.

1870 - Рођен је аустријски композитор мађарског порекла Франц Лехар, најзначајнији представник бечке оперете у првој половини 20. века. Дела: оперете "Весела удовица", "Земља смешка", "Гроф од Луксембурга".

1883 - Рођен је чешки писац Јарослав Хашек, који је светску славу стекао недовршеним хумористичко-сатиричним романом "Доживљаји доброг војника Швејка у светском рату" у којем је исмејао опште прилике у Аустро-Угарској као и бесмисао, бруталност и лудило рата. Швејк је лик човека из народа у којем се под маском наивчине крије нека врста народне мудрости.

1883 - Умро је француски сликар Едуар Мане, један од зачетника импресионизма. Сликао је махом у уљу и из тог опуса се издвајају портрети Емила Золе, Жоржа Клемансоа, Стефана Малармеа, Марсела Пруста. Био је сјајан колориста с нарочитим даром да дочара атмосферу, што је посебно уочљиво у сликама "Доручак на трави", "Бал у Фоли-Бержеру", "Балкон", "Олимпија".

1893 - Рођен је немачки дипломата Јоаким фон Рибентроп, дугогодишњи министар

спољних послова Хитлерове Немачке. Међународни суд у Нирнбергу осудио га је на смрт и обешен је 1946.

1900 - Хаваји су постали саставни део САД.

1915 - У Паризу су у Првом светском рату српски, хрватски и словеначки политичари избегли из Аустро-Угарске основали - Југословенски одбор - с циљем покретања акције на међународној сцени за ослобођење јужнословенских крајева од Хабзбуршке монархије и њихово уједињење с Краљевином Србијом.

1945 - Вођа немачких нациста Адолф Хитлер, творац највеће машинерије масовног злочина у историји, с љубавницом Евом Браун извршио је самоубиство у бункеру код Берлина. Уз подршку најкрупнијег капитала и реваншиста, жељних освете због пораза Немачке у Првом светском рату и захваљујући попустљивости западних демократија, искористио је општу материјалну беду и незадовољство Немаца и наметнуо им се као вођа. У Првом светском рату учествовао је као добровољац у оквиру немачких трупа на Западном фронту. Године 1921. постао је шеф Националсоцијалистичке радничке партије Немачке, 9. јуна 1923. покушао је пуч у Минхену због чега је осуђен, али је брзо пуштен из затвора, а 1925. реорганизовао је странку на војничкој основи. Убрзо пошто је 1933. постао канцелар увео је нацистичку диктатуру, почео је немилосрдно прогањање Јевреја и левичара као и људи који су били наглашено демократски оријентисани. Отворио је концентрационе логоре, укинуо парламентаризам, слободу штампе и грађанска права. Искористио је неодлучност Запада и Аустрију је прикључио Немачкој, поробио Чехословачку, а 1939. напао Пољску, чиме је изазвао Други светски рат.

1945 - Совјетске јединице су у Другом светском рату у Берлину заузеле Рајхстаг и остале владине зграде у центру града.

[REDACTED]